

Bydgoszcz, 31.08.2022

Ocena rozprawy doktorskiej

lek. med. Wiktora Bogackiego- Rychlika

pt. „Parametryzacja neurobehawioralnych składowych aktywności seksualnej samców szczurów w kontekście badań podstawowych i przedklinicznych ”

Badania podjęte przez lek. med. Wiktora Bogackiego-Rychlika stanowią kontynuację badań realizowanych przez dwa pokolenia fizjologów Warszawskiej Szkoły Fizjologicznej – Prof. Andrzeja Trzebskiego koncentrującego się na fizjologii autonomicznego układu nerwowego i dr Józefa Becka – badacza behawioru seksualnego u szczurów oraz ich Ucznia – dr hab. Michała Białego. Doktorant wspomina w podziękowaniach o swoich naukowych poprzednikach i tym samym – o własnych korzeniach naukowych, co dobrze świadczy o Jego poczuciu naukowej tożsamości i przynależności.

Rozprawa doktorska, będąca kompendium trzech oryginalnych publikacji – jest wyrazem konsekwencji badawczej. Autor rozpoczął swoje badania w pracowni behawioralnej Katedry i Zakładu Fizjologii Doświadczalnej i Klinicznej Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego w okresie pracy w kole naukowym i kontynuował je po ukończeniu studiów pod kierunkiem swojego promotora – dr hab. Michała Białego. W badaniach wykorzystał model „parametryzacji wokalizacji ultradźwiękowej emitowanej przez samca w trakcie zachowań socjoseksualnych”.

We Wstępie poprzedzającym zamieszczone publikacje Doktorant formułuje główną przesłankę połączenia tych prac w jedną całość w formie rozprawy określając ją jako „próbę parametryzacji zachowań emocjonalno-motywacyjnych w oparciu o wokalizację ultradźwiękową i połączenia ich z innymi parametrami behawioralnymi opisującymi aktywność seksualną samca szczura”. Każde z wymienionych tutaj zagadnień ma swoją ciekawą historię badawczą i naukową interpretację, pozwalającą lepiej zrozumieć aktywność poszczególnych struktur mózgowych. W dalszej części Wstępu Doktorant wymienia 10 dużych obszarów badawczych, od procesów ontogenezy do modelowania procesów chorobowych z komponentem metabolicznym, w których można wykorzystać badania behawioru seksualnego. Jest to słuszna interpretacja, bo obiektywna

parametryzacja procesów fizjologicznych i patofizjologicznych, przy zastosowaniu nowoczesnych technik badawczych, pozwala na interesujące praktyczne wnioskowanie. Autor opisuje też struktury anatomiczne mózgu zaangażowane w powstawanie pobudzenia seksualnego i motywacji seksualnej, poświęcając dość obszerny fragment seksualnym parametrom behawioralnym. Bardzo interesujący jest rozdział dotyczący wokalizacji ultradźwiękowej u szczurów. Doktorant przytacza tu zarówno dane historyczne, jak i wyniki najnowszych badań. Kolejną część rozprawy to syntetyczne przedstawienie celów trzech prac:

1. Michał Biały, Wiktor Bogacki-Rychlik i wsp.: The sexual motivation of male rats as a tool in animal models of human health disorders
2. Wiktor Bogacki-Rychlik i wsp.: Anticipatory 50-kHz precontact ultrasonic vocalizations and sexual motivation: characteristic pattern of ultrasound subtypes in an individual analyzed profile
3. Wiktor Bogacki i wsp.: A protocol for the non-invasive method of ultrasound separation during the sociosexual vocal-non-contact model in rats

Wskazane prace zostały opublikowane w uznanych czasopismach międzynarodowych, co niewątpliwie świadczy o ich dużej wartości.

W rozdziale Posumowanie i wnioski lek. W. Bogacki-Rychlik pisze o znaczeniu uzyskanych wyników dla badań podstawowych, ale też o ich wpływie na wyjaśnienie wielu zagadnień klinicznych. Bardzo wysoko oceniam krótki rozdział pt. Ograniczenia i perspektywy badawcze. Autor jest tu bardzo krytyczny, ale jednocześnie świadomy możliwości interpretacyjnych i praktycznego zastosowania własnych badań. Za szczególnie interesujące uważam zwrócenie uwagi na znaczenie ciała migdałowego i połączenie tego obszaru z interpretacją wokalizacji 22PE. Gdyby ten rodzaj wokalizacji odzwierciedlał czynność jąder ciała migdałowego, koordynujących behavior, czynność gruczołów wydzielania wewnętrznego i aktywność autonomicznego układu nerwowego, to taka konkluzja byłaby niezwykle interesująca nie tylko z poznawczego punktu widzenia. Doktorant słusznie zauważa, że ciągle zbyt mało uwagi poświęca się zagadnieniom seksuologii klinicznej, tak w kształceniu przed-, jak i podyplomowym, a zaprezentowane badania mają w tym kontekście ogromne znaczenie.

Nowoczesne piśmiennictwo jest wyrazem ogromnej wiedzy i erudycji Autora.

Z obowiązku recenzenta chciałbym zwrócić uwagę na konieczność pewnej korekty stylistycznej i redakcyjnej (np. wprowadzenie rzymskiej numeracji nad tabelami). Uwagi te nie umniejszają wartości pracy, którą oceniam bardzo wysoko.

- Podsumowując stwierdzam, że rozprawa doktorska lek. med. Wiktora Bogackiego-Rychlika spełnia warunki określone w art. 187 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. 2018 poz. 1668). Wnoszę do Wysokiej Rady Dyscypliny Nauki Medyczne Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego o dopuszczenie Doktoranta do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

Jednocześnie wnoszę do Wysokiej Rady o wyróżnienie rozprawy doktorskiej lek. W. Bogackiego-Rychlika. Za wnioskiem o wyróżnienie przemawiają następujące argumenty:

- podjęcie bardzo trudnych badań, rozpoznawalnych i wysoko ocenianych w międzynarodowych gremiach, ośrodek reprezentowany przez dr Bogackiego-Rychlika to jedyny ośrodek naukowy w Polsce, prowadzący takie badania;
- bogaty warsztat metodyczny;
- znaczenie praktyczne uzyskanych wyników dla rozwoju seksuologii klinicznej i farmakoterapii;
- dojrzałość w analizie, interpretacji i dyskusji wyników badań;
- opublikowanie wyników badań w recenzowanych czasopismach o zasięgu międzynarodowym;
- przedstawienie bardzo interesującej perspektywy kontynuacji badań we współpracy z wiodącymi ośrodkami międzynarodowymi.

Wyżej wymienione cechy sprawiają, że w oparciu o wyjątkowo wysoką ocenę rozprawy, z pełnym przekonaniem występuję z wnioskiem o jej wyróżnienie.

Kierownik
Katedry Higieny, Epidemiologii, Ergonomii
i Kształcenia Podyplomowego

prof. dr hab. Jacek J. Kławecki